

brýlové čočky

Z historie

středověký čtecí kámen

- „zvětšení pomocí skla naplněného vodou“ písemně zmíněno r. 100 (AD)
- čtecí kameny (čisté sklo ve tvaru oblázků) v 9. století
- v Evropě brýle od cca 13. století, nejprve spojné čočky
- od cca 16. století také rozptylky
- „skrářnové brýle“ (s ručkami) až od začátku 18. století

1690: brýle Norimberského stylu se zelenými čočkami

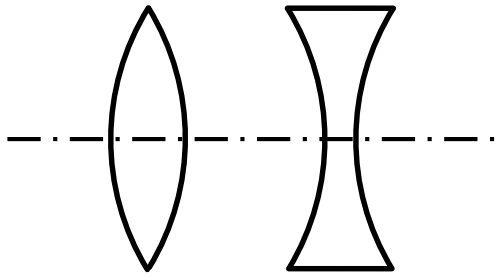

1780: stříbrné brýle

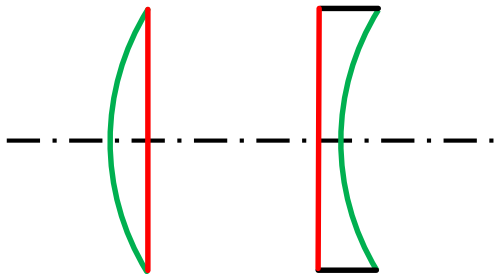

konec 18. století: mosazné obruby, kruhové čočky

Tvar čočky

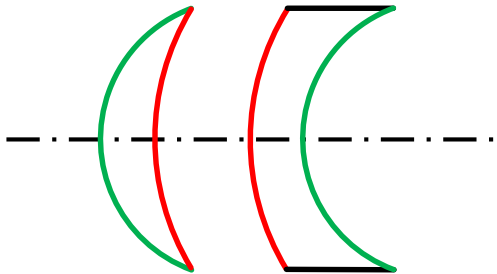

bikonvexní, bikonkávní čočka

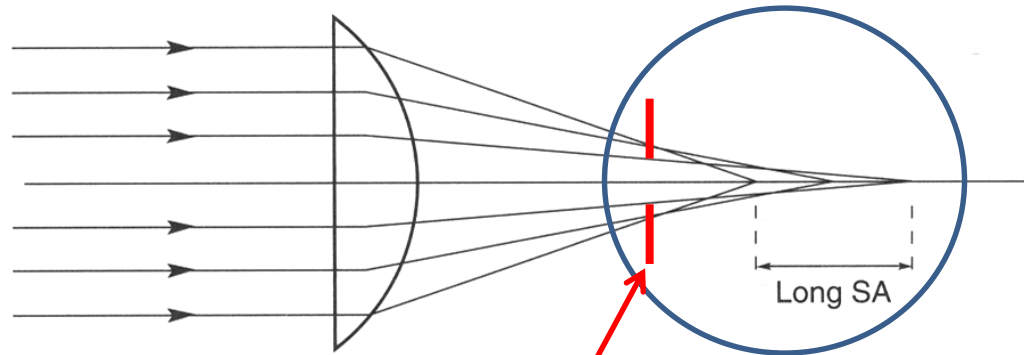
plankonvexní, plankonkávní čočka

- červeně vyznačeny základní plochy
- zeleně doplňkové plochy

periskopická čočka (základní plocha $\pm 1,25$ D)
menisková (polomušlová) čočka (± 6 D, příp. ± 3 D)
mušlová čočka (± 8 D)

Otvorová vada

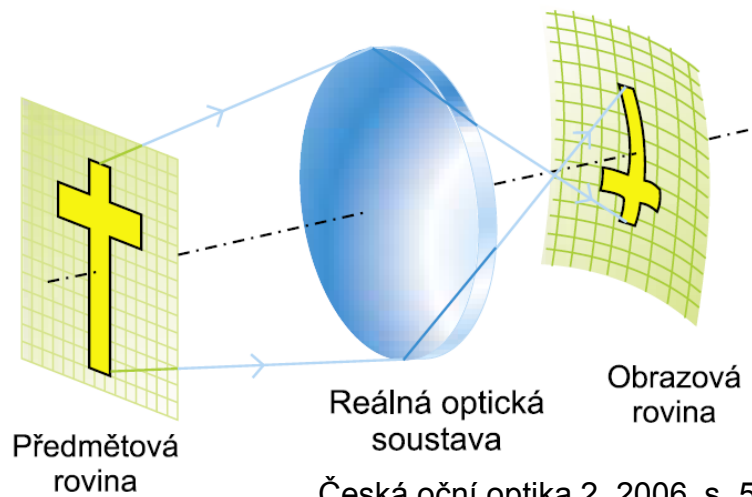

Otvorová vada a koma brýlové čočky nemusí být uvažována vzhledem k tomu, že svazek je omezen relativně malou oční pupilou.

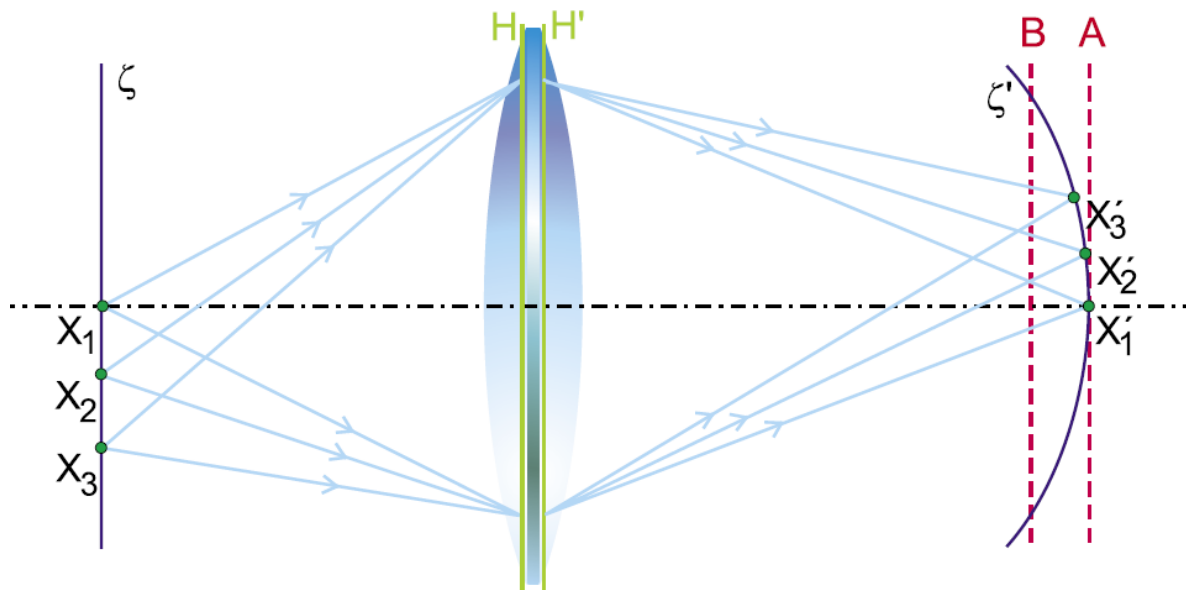
Sklenutí pole

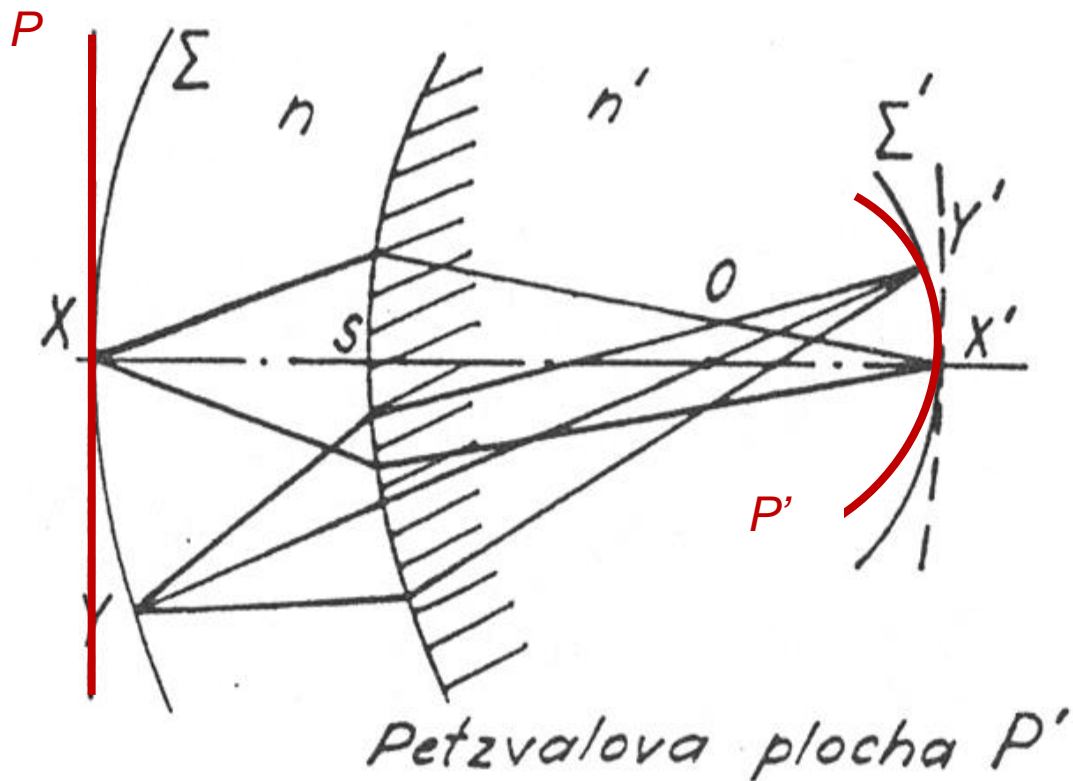
1807 - 1891
Joseph Petráň

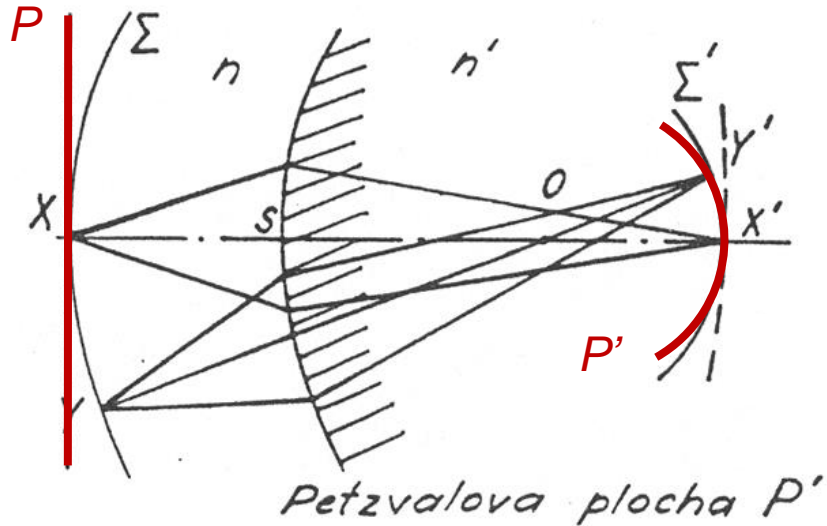
Česká oční optika 2, 2006, s. 58.

Sklenutí pole

Petzvalova plocha

jedna lámavá plocha: tenká čočka:

$$R_P = \frac{nr}{n - n'}$$

$$R_P = -nf'$$

system tenkých čoček:

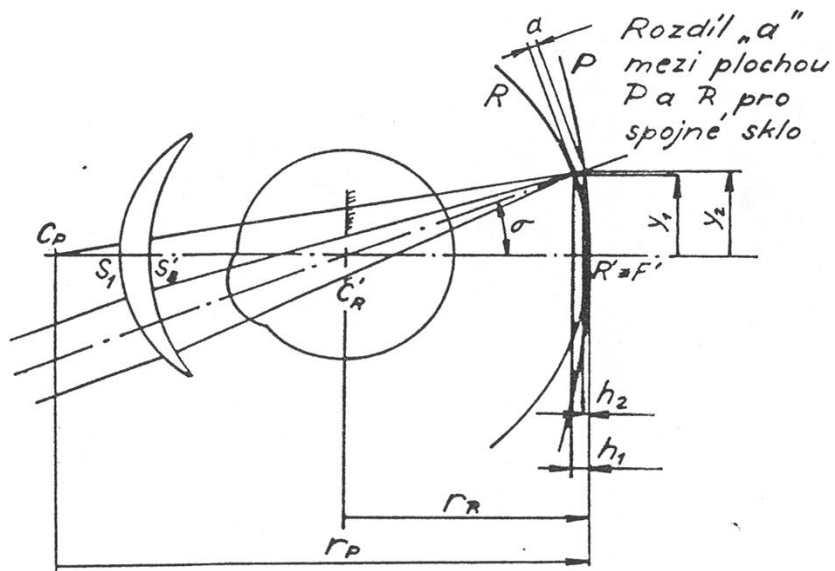
$$\frac{1}{R_P} = -\sum \frac{1}{n_i f_i'} = -\sum \frac{\varphi_i'}{n_i}$$

Petzvalova-Coddingtonova podmínka
pro rovinné pole:

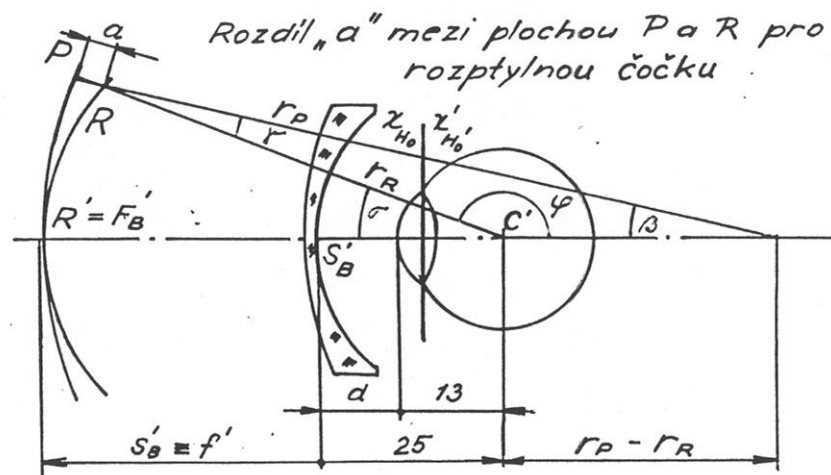
$$\frac{1}{R_P} = 0$$

Vliv sklenutí pole brýlové čočky při otáčení oka

hypermetrop

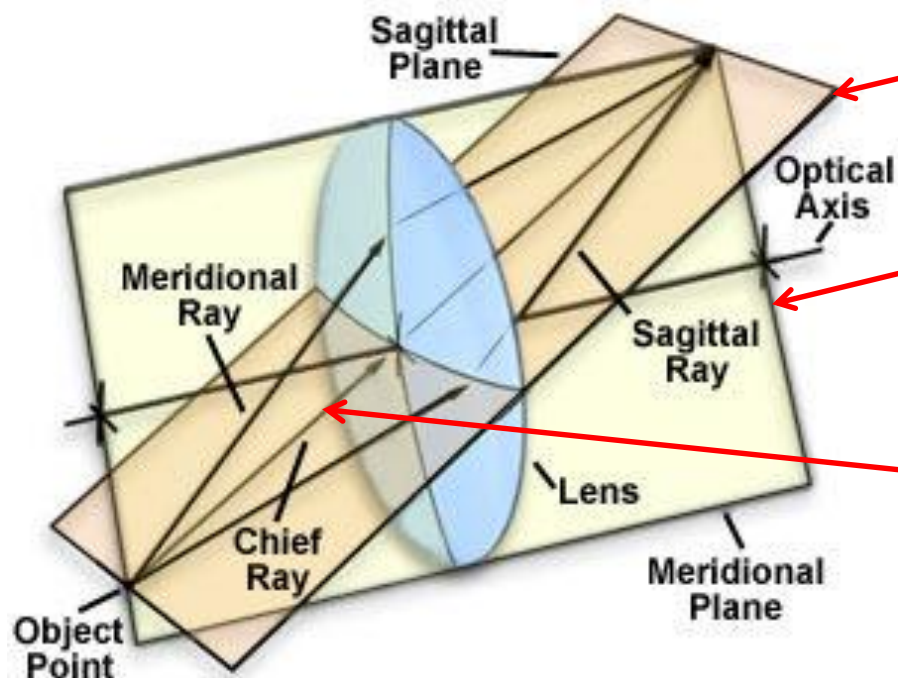

myop

Sagitální a tangenciální rovina

Sagittal and Meridional Planes

sagitální rovina

obsahuje hlavní paprsek, je kolmá na tang.r.

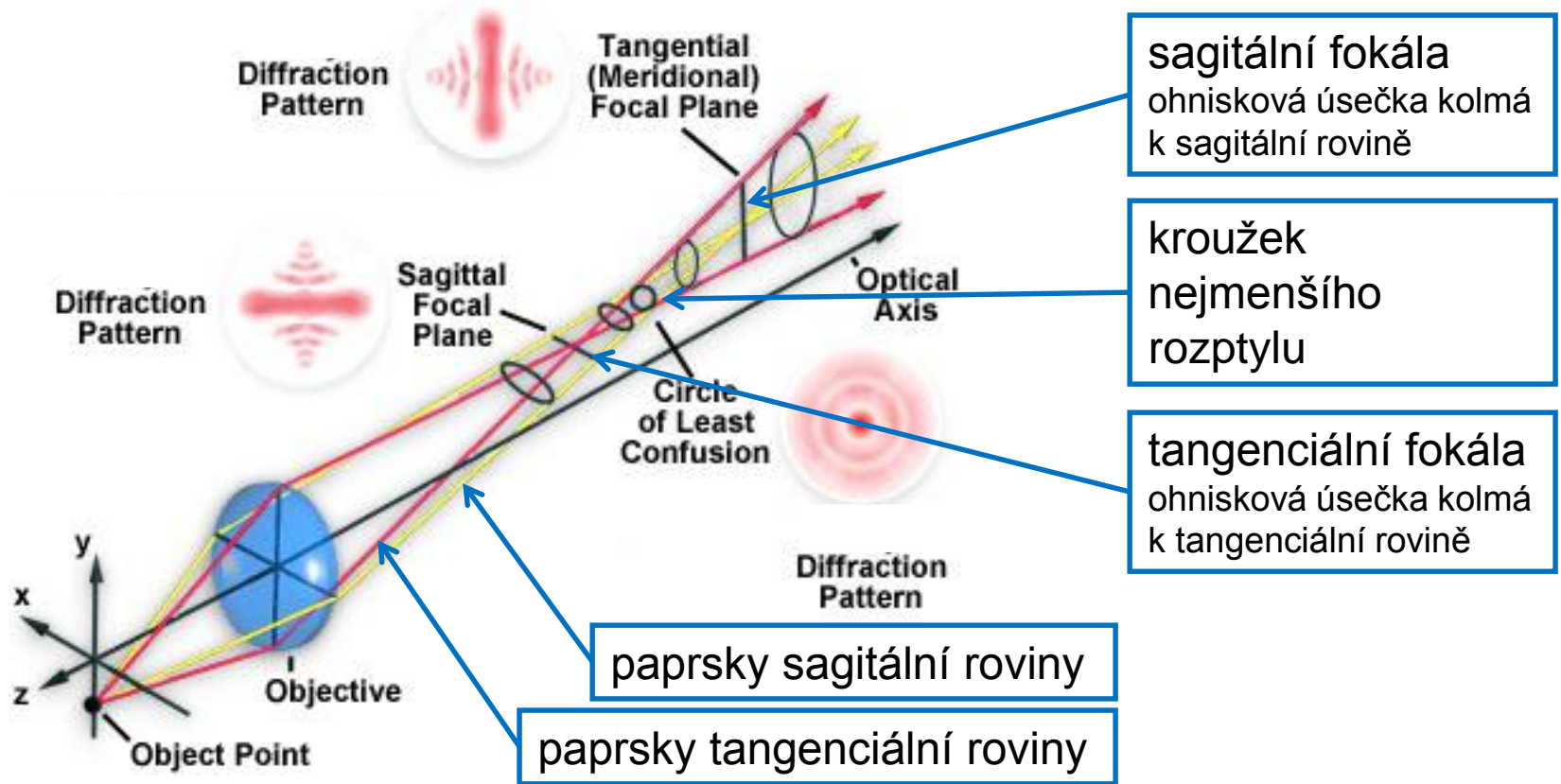
tangenciální (meridionální) rovina

obsahuje hlavní paprsek a optickou osu

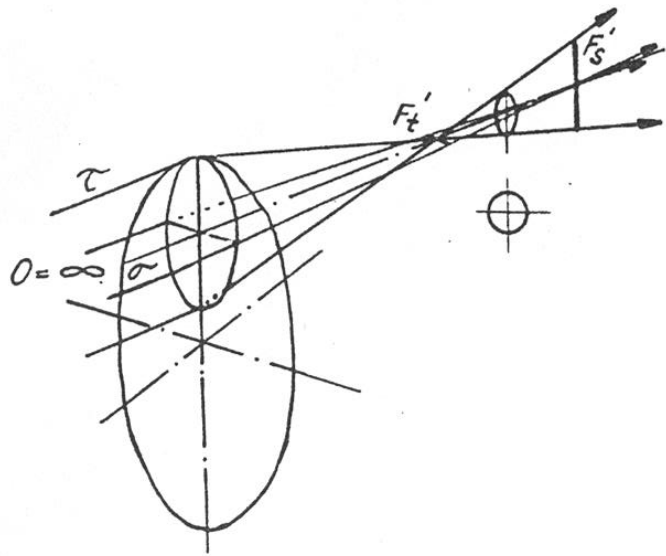
hlavní paprsek

prochází předměťovým bodem a středem pupily

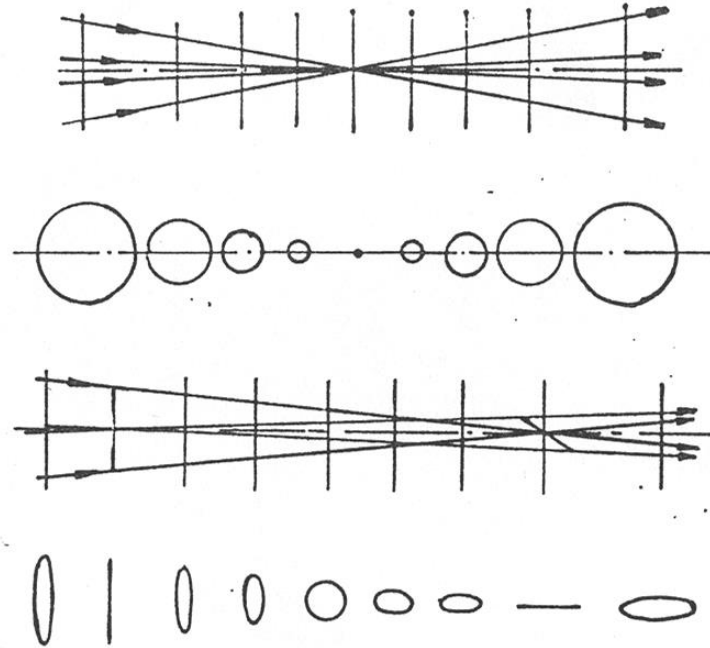
Astigmatismus

Astigmatismus

Fokály astigmatického svazku

Ideální svazek paprsků

Astigmatický svazek paprsků

Astigmatismus

Original

aio

Compromise

aio

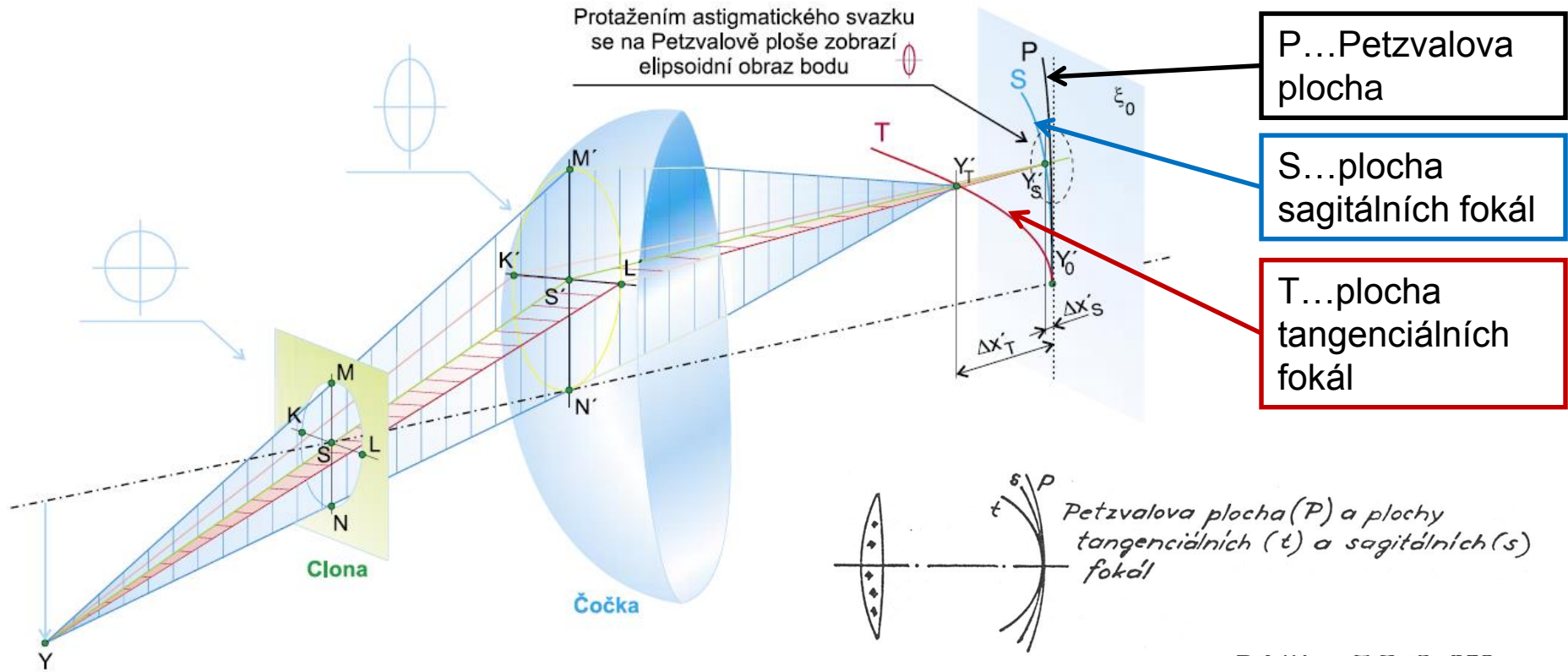
Horizontal Focus

aio

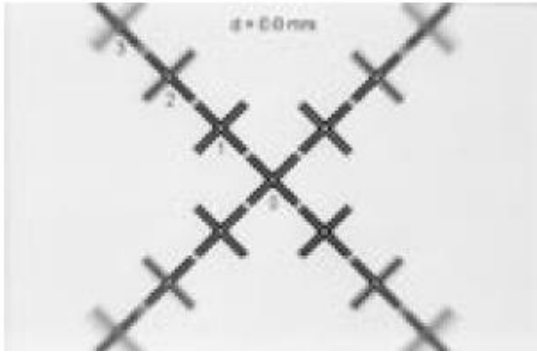
Vertical Focus

aio

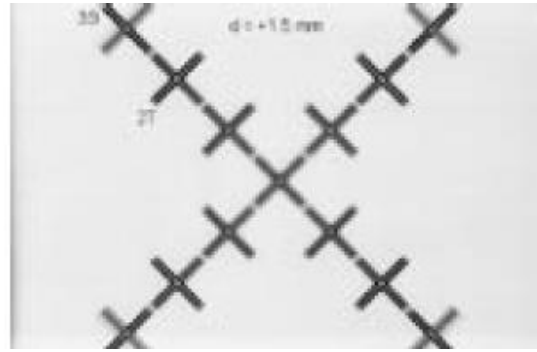
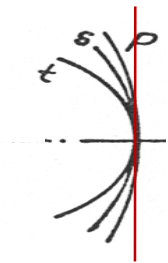
Astigmatismus tenké čočky

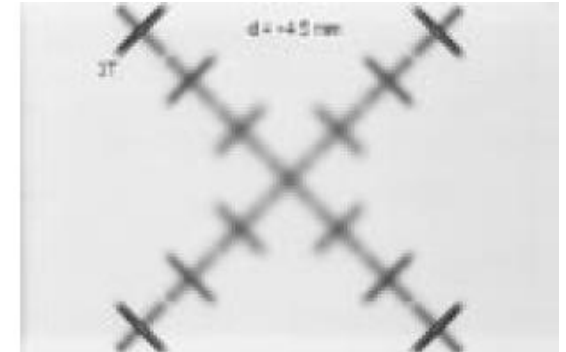
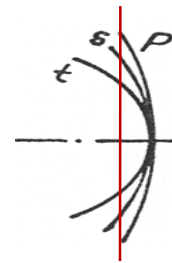
Zobrazení s astigmatismem

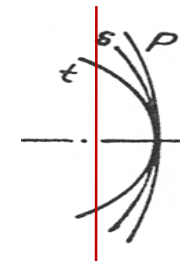
$d = 0$ mm (od ohniska)
zaostřena centrální část a
2S čáry

$d = -1,5$ mm
(od ohniska k čočce)
centrální část rozostřena,
zaostřeny 2T a 3S čáry

$d = -4,5$ mm
(od ohniska k čočce)
centrální část rozostřena,
zaostřeny 3T čáry

Korekce astigmatismu šikmých svazků

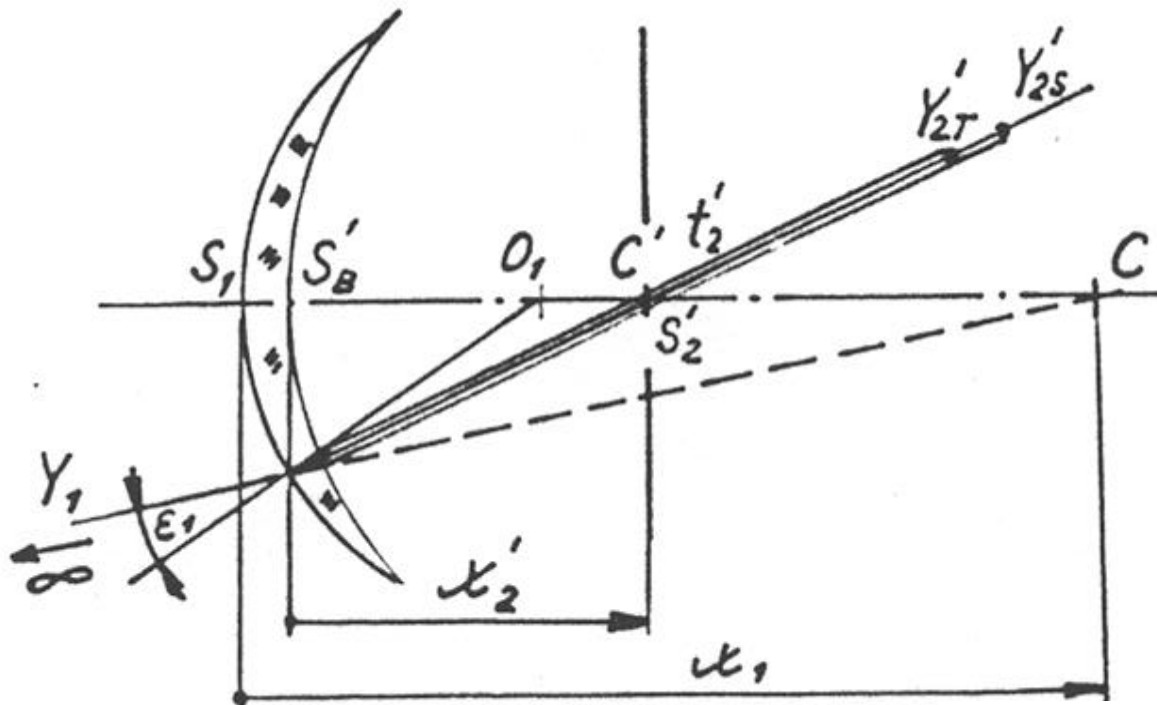
William Hyde Wollaston (1766-1828)

Kolem roku 1804 prokázal, že zraková ostrost pozorovatele **klesá**, když se dívá přes **periferii** bikonvexních brýlových čoček.

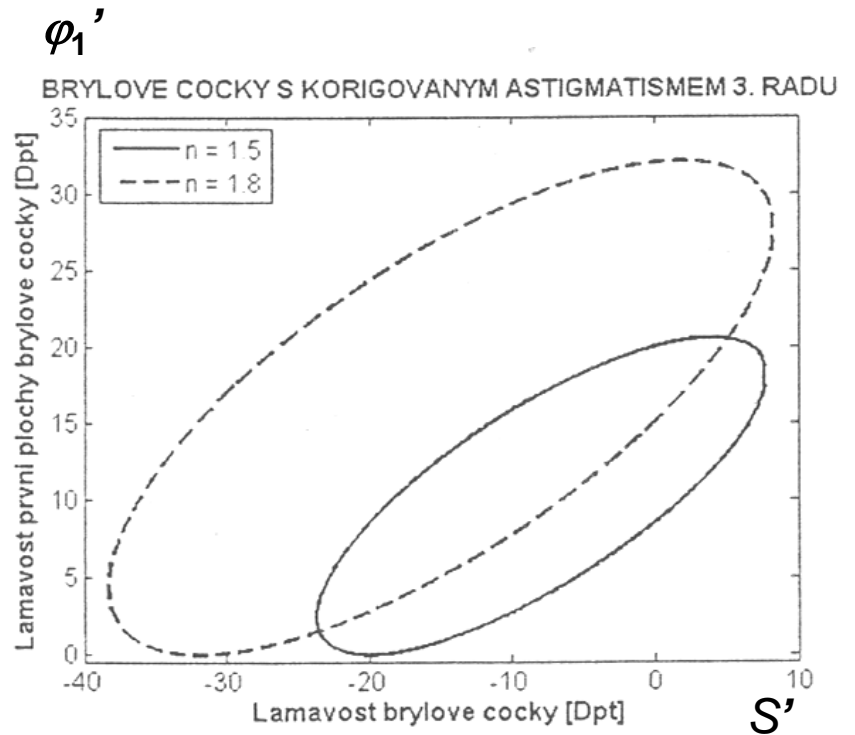
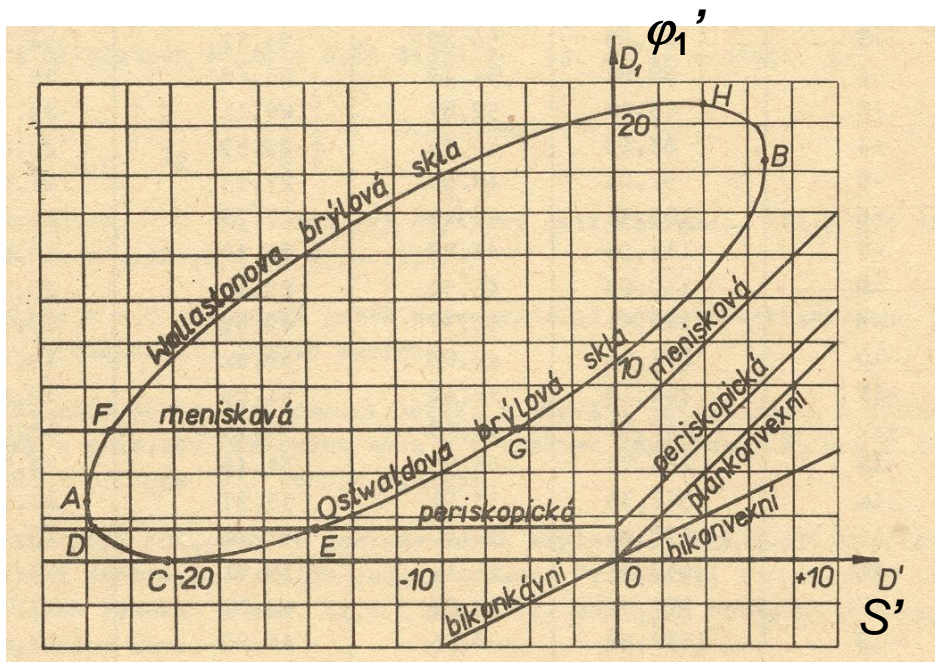
Současně zaznamenal, že skla ve tvaru menisku poskytují vyšší kvalitu vidění.

První pokusy navrhnout čočky meniskového tvaru s korigovaným periferním astigmatismem podnikli Wilhelm Ostwald a Marius Hans Erik Tscherning pro tenké čočky a malé úhly sklonu.

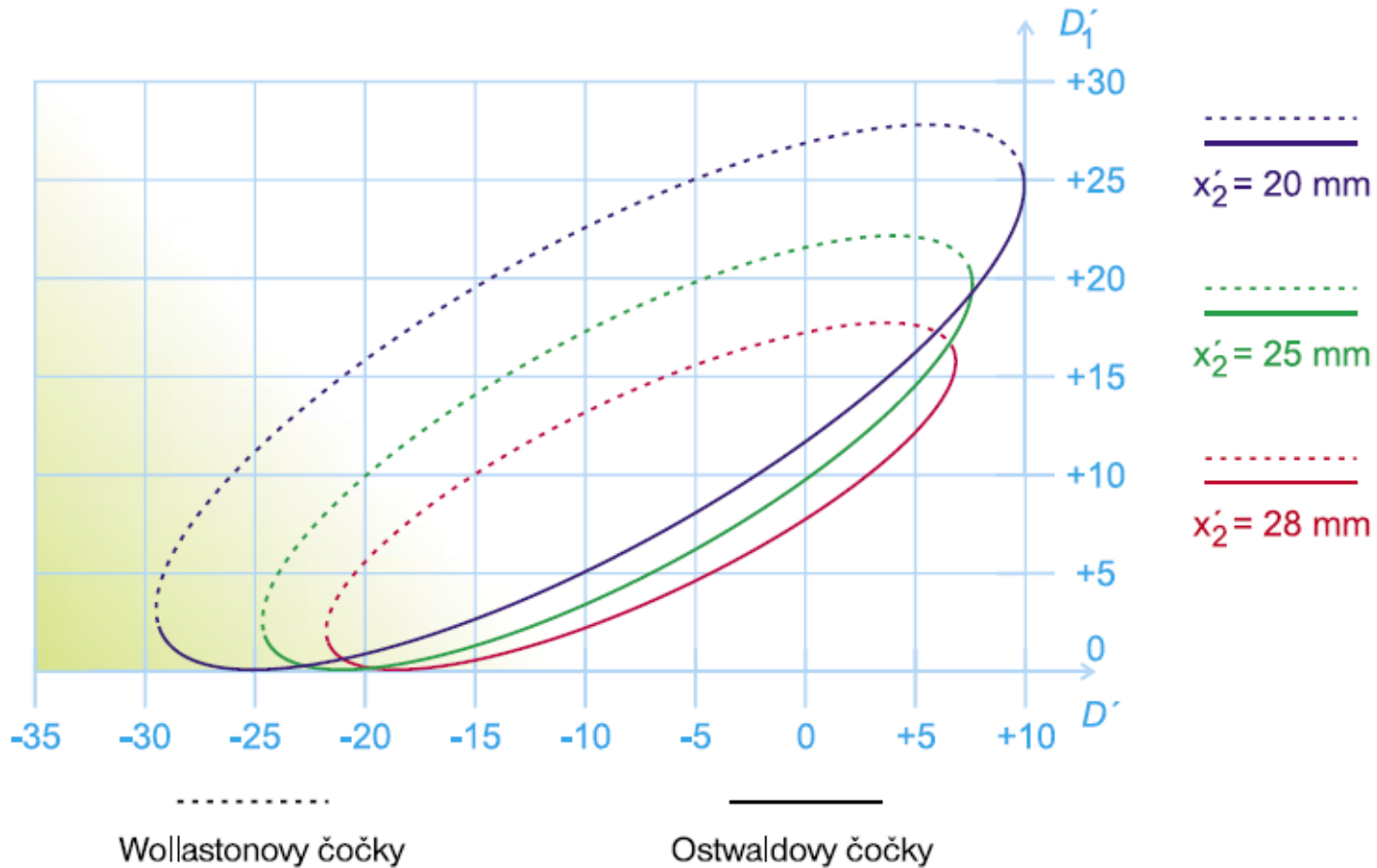
Korekce astigmatismu šikmých svazků

Tscherningova elipsa

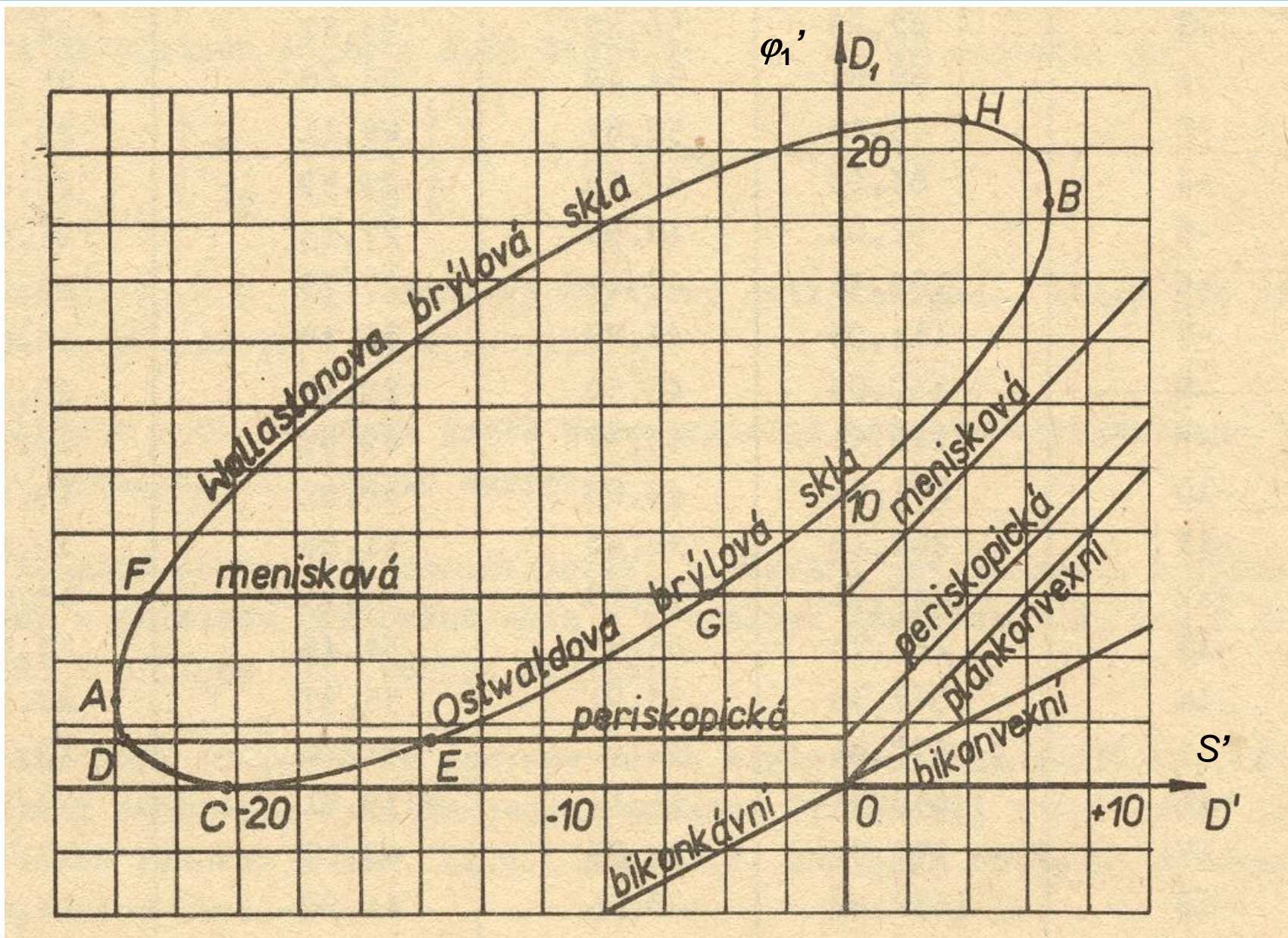

Tscherningova elipsa

vzdálenost BČ od
středu otáčení oka

Oblasti řešení

Tabulka poloměrů křivostí ploch

S [D]	Oswalt		Wollaston	
	1. řešení		2. řešení	
	r ₁ mm	r ₂ mm	r ₁ mm	r ₂ mm
7	32,01	55,99	25,36	38,39
6	35,32	59,37	24,72	34,61
5	38,49	60,09	24,47	31,94
4	41,78	61,29	24,39	29,98
3	45,27	61,16	24,43	28,41
2	49,06	60,39	24,52	27,09
1	53,22	59,25	24,74	25,97
0	57,83	57,83	24,99	24,99
-1	62,93	56,22	25,31	24,15
-2	68,84	54,49	25,68	23,38
-3	75,48	52,67	26,11	22,71
-4	83,13	50,82	26,59	22,09
-5	92,04	48,96	27,13	21,54
-6	102,51	47,11	27,73	21,04
-7	114,98	45,29	28,40	20,58
-8	130,03	43,50	29,15	20,17
-9	148,51	41,77	29,99	19,78
-10	171,63	40,09	30,92	19,43
-11	201,18	38,46	31,96	19,11
-12	240,01	36,89	33,13	18,82
-13	294,73	35,37	34,46	18,57
-14	367,35	33,91	35,97	18,33
-15	478,84	32,50	37,70	18,12
-16	658,21	31,14	39,71	17,93
-17	978,67	29,83	42,08	17,77
-18	1652,92	28,55	44,90	17,64
-19	3552,02	27,32	48,35	17,54
-20	14223,55	26,10	52,69	17,48
-21	261500,00	24,90	58,35	17,46
-22	8211,65	23,70	66,20	17,49
-23	1869,99	22,47	78,25	17,62
-24	664,41	21,10	86,07	17,99

Platí pro tenké brylové čočky vzdálené 25mm od bodu otáčení oka při pozorování značně vzdálených předmětů a pro malé úhly

Bodově zobrazující čočky

Moritz von Rohr (1868-1940)

V roce 1912 propočítal design bodově zobrazujících čoček pro Carl Zeiss (Jena).

Byly vyráběny čočky „Punktal“.

ZEISS PUNKTAL-GLÄSER

Durch das
alte bikonvexe Brillenglas

sieht man von der Mitte nach dem Rande zunehmend schlechter

Durch das
ZEISS-Punktalglas

sieht man von der Mitte bis zum Rande gleich gut

Druckschrift „Opto 55“ kostenlos

BERLIN
HAMBURG
WIEN
Buenos Aires

ZEISS PUNKTAL-GLÄSER

Punktuell abbildende Brillengläser
für Kurz- u. Weitsichtigkeit u. Astigmatismus.

Altes bikonvexes Brillenglas Neues Punktalglas von CARL ZEISS, Jena

0° 10° 20° 30° 0° 10° 20° 30°

Diese Bilder werden wahrgenommen bei einer Ablenkung der Blickrichtung um 10°, 20°, 30° von der Achse

Deutliche Abbildung
bei jeder Blickrichtung von der Mitte bis zum Rande des Glases.

Ausnutzung der natürlichen Beweglichkeit des Auges.

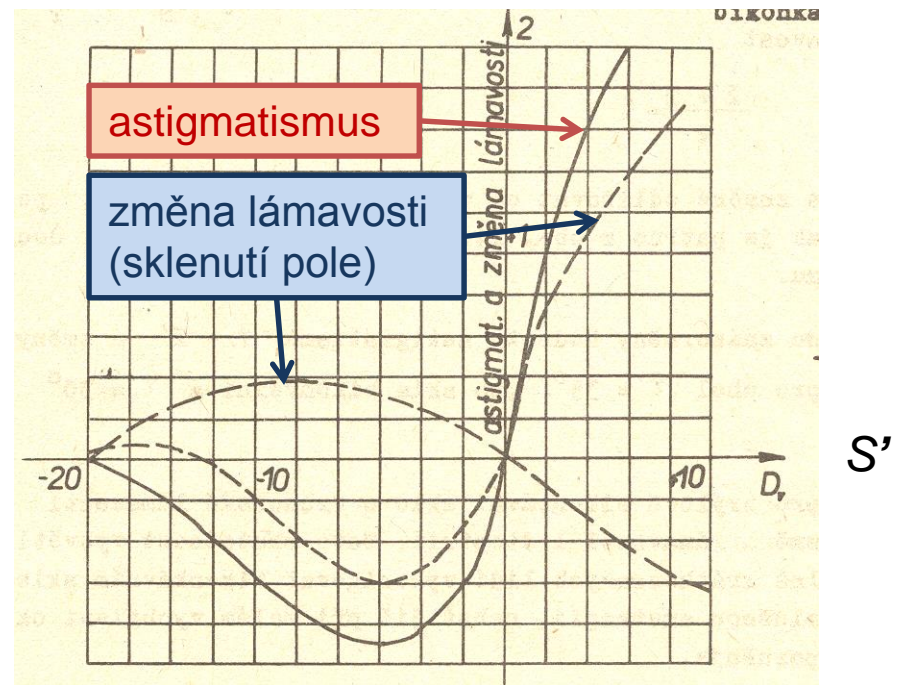
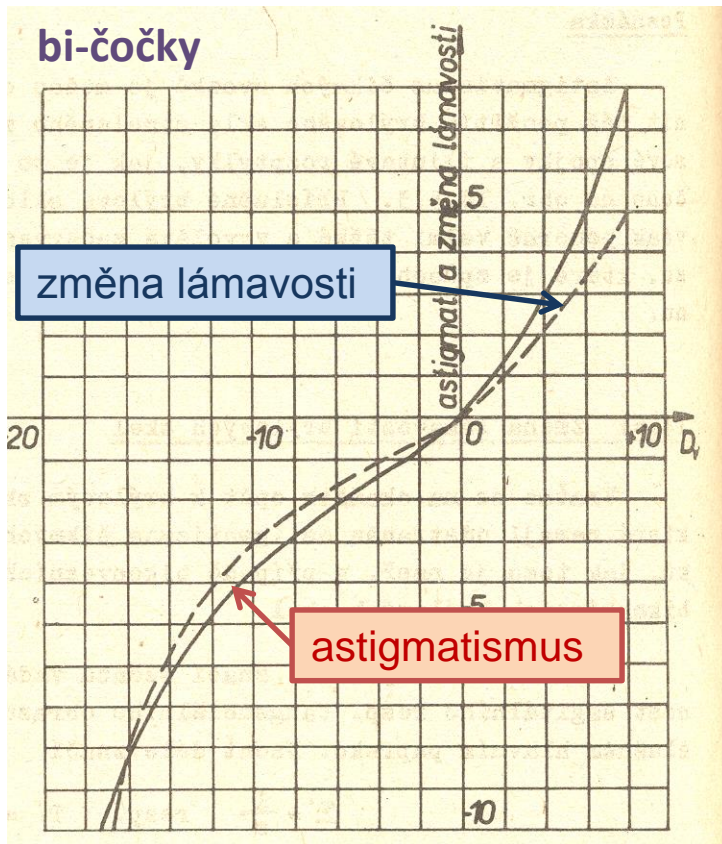
Brillen mit Zeiss-Punktalgläsern sind ohne Mechanismus als Schiessbrillen verwendbar.

Nur durch Optiker zu beziehen.

Prospekt Opto 17 kostenfrei.

BERLIN · HAMBURG · WIEN · BUENOS AIRES

Změna optické mohutnosti brýlové čočky

plan- a punktální čočky

Příklady českých čoček – „skupinová skla“

Charakteristické parametry skupinových skel čs. výroby

Vrcholová lámavost A' [dpt]	Optická mohutnost základní plochy D ₂ resp. D ₁ [dpt]	Optická mohutnost doplňkové (tvořící) plochy [dpt]	Středová tloušťka d [mm]
S _B 0,00	φ ₂ D ₁ = -6,00 dpt	φ ₁ +5,95	d 1,8
+0,25		+6,20	1,8
+0,50		+6,44	2,0
+0,75		+6,68	2,1
+1,00		+6,93	2,2
+1,25		+7,17	2,3
+1,50		+7,41	2,4
+1,75		+7,65	2,5
+2,00		+7,89	2,6
+2,25		+8,13	2,7
+2,50		+8,36	2,8
+2,75		+8,60	2,9
+3,00		+8,84	3,0
+3,25		+9,07	3,1
+3,50		+9,20	3,3
+3,75		+9,54	3,4
+4,00		+9,67	3,6
+4,50		+10,23	3,8
+5,00		+10,69	4,0
+5,50		+11,13	4,4
+6,00	+11,57	4,7	
+6,50	+12,04	4,6	
+7,00	+12,46	5,0	
+7,50	+12,89	5,3	
+8,00	+13,31	5,6	
+8,50	+13,77	5,5	
+9,00	D ₁ = -4,00 dpt	+12,40	5,6
+9,50		+12,82	5,9
+10,00		+13,24	6,2
+10,50		+13,66	6,4
+11,00		+14,15	6,3
+11,50		+14,54	6,4
+12,00		+14,92	6,8
+12,50		+15,30	7,2
+13,00		+15,60	7,6
+13,50		+16,03	8,0
+14,00	+16,38	8,3	
+14,50	+16,72	8,8	
+15,00	D ₁ = -3,00 dpt	+16,38	8,3
+15,50		+16,72	8,8
+16,00		+17,05	9,1
+17,00		+17,72	9,8
+18,00		+18,50	9,8
+19,00	D ₂ = -1,00 dpt	+17,55	10,6
+20,00		+18,18	11,2

(pokračování)

Vrcholová lámavost A' [dpt]	Optická mohutnost základní plochy D ₂ resp. D ₁ [dpt]	Optická mohutnost doplňkové (tvořící) plochy [dpt]	Středová tloušťka d [mm]
S _B -0,25	φ ₁ D ₁ = +6,00 dpt	φ ₂ -6,29	d 1,7
-0,50		-6,53	1,6
-0,75		-6,78	1,5
-1,00		-7,03	1,4
-1,25		-7,28	1,3
-1,50		-7,52	1,2
-1,75		-7,77	1,2
-2,00		-8,02	1,1
-2,25		-8,27	1,1
-2,50		-8,52	1,1
-2,75		-8,77	1,0
-3,00		-9,02	0,9
-3,25		-9,26	0,8
-3,50		-9,51	0,8
-3,75		-9,76	0,8
-4,00	D ₁ = +4,50 dpt	-8,51	0,8
-4,50		-9,01	0,8
-5,00		-9,51	0,8
-5,50		-10,00	0,7
-6,00		-10,50	0,7
-6,50	D ₁ = +3,00 dpt	-9,52	0,7
-7,00		-10,02	0,7
-7,50		-10,52	0,6
-8,00		-11,02	0,6
-8,50		-11,52	0,5
-9,00	-12,02	0,5	
-9,50	D ₁ = +2,00 dpt	-11,52	0,5
-10,00		-12,02	0,5
-10,50		-12,51	0,5
-11,00		-13,02	0,5
-11,50		-13,51	0,5
-12,00	D ₁ = +1,00 dpt	-13,02	0,5
-12,50		-13,51	0,5
-13,00		-14,01	0,5
-13,50		-14,50	0,5
-14,00		-15,00	0,5
-14,50		-15,50	0,5
-15,00		-16,00	0,5
-15,50		-16,50	0,5
-16,00	D ₁ = 0,00 dpt	-16,00	0,5
-17,00		-17,00	0,5
-18,00		-18,00	0,5
-19,00		-19,00	0,5
-20,00		-20,00	0,5

Příklady českých čoček – DIOSFER, PUNKTUR

autoři využili počítačacích strojů a podrobně zhodnotili vliv tloušťky i křivosti skel s ohledem na optimální návrh při pozorování různých vzdálených předmětů. Kompromisem mezi konvenční vzdáleností do blízka (250 mm) a do dálky (∞) dospěli k brýlovým sklům s minimálním astigmatismem. Tato skla vyrábí n. p. Dioptra – Turnov pod názvem DIOSFER (tabulka I.13).

Skutečnost, že jde o bodově zobrazující brýlová skla, zdůrazňují někteří výrobci, v jejich názvu (C. Zeiss: PUNCTAL, Dioptra: PUNKTUR; punctum (lat.) = bod). Některé parametry skel zn. PUNKTUR jsou uvedeny v tabulce I.14.

Charakteristické parametry čs. brýlových skel DIOSFER

Vrcholová lámavost K' [dpt]	Optická mohutnost vypuklé plochy D_1 [dpt]	Optická mohutnost duté plochy D_2 [dpt]	Středová tloušťka d [mm]
S_1^+ S_2^+ 0,00	φ_1^+ +5,95	φ_2^+	d 2,0
+0,25	+6,20	-6,00	2,1
+0,50	+6,45		2,2
+0,75	+6,70		2,3
+1,00	+6,95		2,4
+1,25	+7,19		2,6
+1,50	+7,44		2,7
+1,75	+7,65		2,8
+2,00	+7,92		2,9
+2,25	+8,13		3,0
+2,50	+8,38		3,2
+2,75	+8,63		3,3
+3,00	+8,86		3,4
+3,25	+9,10		3,5
+3,50	+9,34		3,7
+3,75	+9,57		3,8
+4,00	+9,81		4,0
-0,25	+6,00	-6,30	1,7
-0,50		-6,55	1,6
-0,75		-6,80	1,5
-1,00		-7,05	1,5
-1,25	+5,50	-6,80	1,4
-1,50		-7,05	1,3
-1,75		-7,30	1,3
-2,00		-7,55	1,2
-2,25	+5,00	-7,30	1,2
-2,50		-7,55	1,1
-2,75		-7,79	1,0
-3,00		-8,04	1,0
-3,25	+4,50	-7,79	1,0
-3,50		-8,04	1,0
-3,75		-8,28	1,0
-4,00		-8,53	1,0

Charakteristické parametry čs. bodově zobrazujících skel PUNKTUR

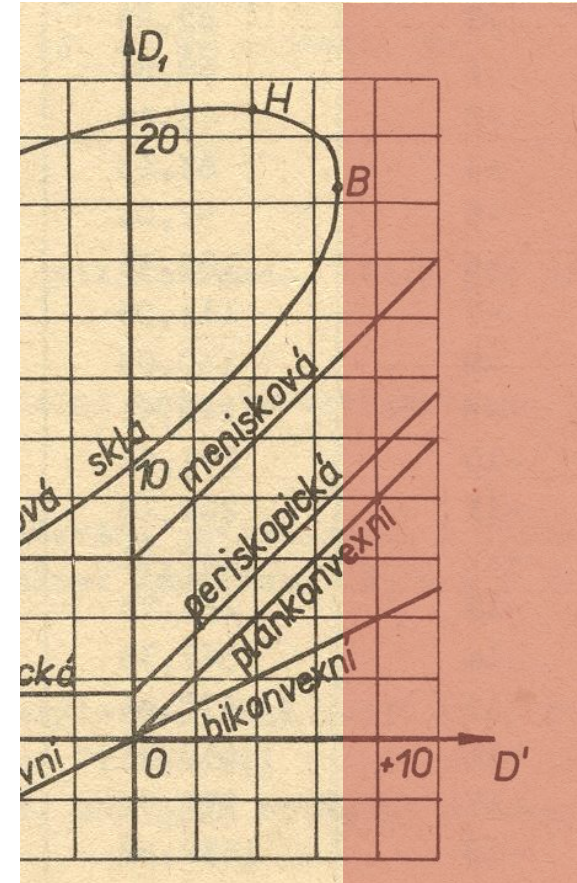
Vrcholová lámavost K' [dpt]	Optická mohutnost vypuklé plochy D_1 [dpt]	Optická mohutnost duté plochy D_2 [dpt]	Středová tloušťka d [mm]	
S_1^+ S_2^+ +0,25	φ_1^+ +6,355	φ_2^+	d 1,8	
+0,50	+6,601	-6,153	1,8	
+0,75	+6,844		1,9	
+1,00	+7,077		2,0	
+1,25	+7,327		2,1	
+1,50	+7,569		2,2	
+1,75	+7,809		2,3	
+2,00	+8,759		-6,882	2,4
+2,25	+8,997			2,5
+2,50	+9,234	2,6		
+2,75	+9,464	2,8		
+3,00	+9,687	3,1		
+3,25	+9,926	3,1		
+3,50	+10,159	3,2		
+3,75	+10,391	3,3		
+4,00	+10,617	3,5		
+4,50	+11,308	-7,164	4,1	
+5,00	+11,472		4,5	
+5,50	+12,168		4,9	
+6,00	+12,599		5,2	
-0,25	+6,173	-7,449	1,6	
-0,50		-7,736	1,5	
-0,75		-7,990	1,4	
-1,00		-8,232	1,3	
-1,25		-8,444	1,1	
-1,50		-8,699	1,0	
-1,75		-8,963	0,9	
-2,00		-9,214	0,9	
-2,25		-8,444	0,9	
-2,50		-8,699	0,9	
-2,75		-8,963	0,9	
-3,00		-9,214	0,9	
-3,25		-9,473	0,9	
-3,50		-9,694	0,8	
-3,75		+5,451	-9,214	0,8
-4,00			-9,473	0,7
-4,50	-9,966		0,7	
-5,00	+4,705	-9,694	0,6	
-5,50		-10,197	0,6	
-6,00		-10,728	0,6	

Možnosti realizace bodově zobrazujících čoček

ZEISS
KATRALGLÄSER
 — für Star-Operierte —

Blick- richtung	Schriftproben		Blick- richtung
0°			0°
10°			10°
20°			20°
30°			30°

Schriftproben, gesehen durch
 ein gleichseitiges Starglas ein Katralglas
 von + 13 dptr von + 13 dptr
 in den angegebenen Blickrichtungen zur optischen Achse
 des Glases

Optické vlastnosti materiálů brýlových čoček

důležité parametry:

- index lomu
- hustota
- Abbeovo číslo
- UV mezní bod
- curve variation factor (CVF)
- odrazivost

index lomu

n_d ... pro čáru d

n_e ... pro čáru e

Medium	n_d	n_e	CVF	Density	UV cut-off	Abbe	ρ (%)
Glasses							
White Crown	1.523	1.525	1.0	2.5	320	59	4.3
Light flint	1.600	1.604	0.87	2.6	334	42	5.3
1.7 glasses	1.700	1.705	0.75	3.2	340	35	6.7
	1.701	1.706	0.75	3.2	320	42	6.7
1.8 glasses	1.802	1.807	0.65	3.7	332	35	8.2
	1.830	1.838	0.63	3.6	340	32	8.6
1.9 glasses	1.885	1.893	0.59	4.0	340	31	9.4
Plastics							
CR39	1.498	1.500	1.0	1.3	355	58	4.0
INDO Superfin	1.523	1.525	0.95	1.3	350	48	4.3
Trivex®	1.532	1.535	0.94	1.1	380	46	4.4
Sola Spectralite	1.537	1.540	0.93	1.2	385	47	4.5
Corning SunSensors®	1.555	1.558	0.90	1.2	380	38	4.7
PPG HIP	1.560	1.563	0.89	1.2	370	38	4.8
AO Alphalite 16XT	1.582	1.585	0.86	1.3	380	34	5.1
Polycarbonate	1.586	1.589	0.85	1.2	385	30	5.2
Hoya Eyas 1.6	1.600	1.603	0.83	1.3	380	42	5.3
Polyurethanes	1.600	1.603	0.83	1.3	380	36	5.3
	1.609	1.612	0.82	1.4	380	32	5.4
	1.660	1.664	0.75	1.4	375	32	6.2
	1.670	1.674	0.74	1.4	395	32	6.3
Hoya Eyry 1.7	1.695	1.710	0.72	1.4	380	36	6.7
High index 1.71	1.710	1.715	0.70	1.4	380	36	6.9
Very high index	1.740	1.746	0.67	1.5	400	33	7.3

Optické vlastnosti materiálů brýlových čoček

důležité parametry:

- **index lomu**

- hustota
- Abbeovo číslo
- UV mezní bod

- curve variation factor (CVF)
- odrazivost

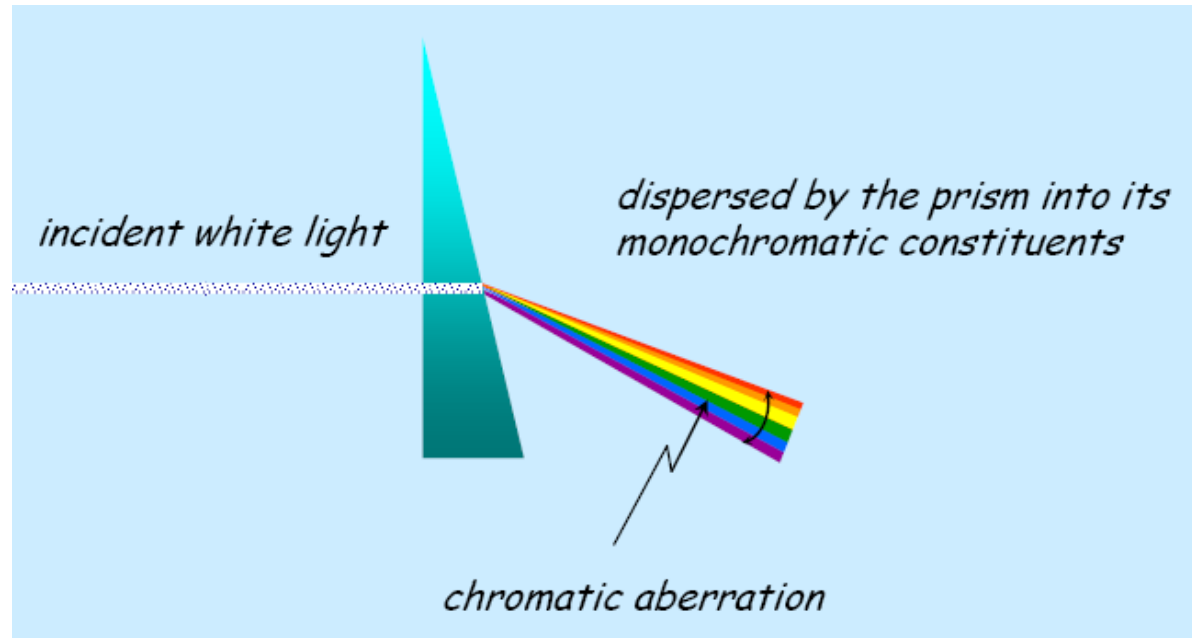
normal index	$n \geq 1.48$	but < 1.54
mid index	$n \geq 1.54$	but < 1.64
high index	$n \geq 1.64$	but < 1.74
very high index	$n \geq 1.74$	

Optické vlastnosti materiálů brýlových čoček

důležité parametry:

- index lomu
- hustota
- **Abbeovo číslo**
- UV mezní bod
- curve variation factor (CVF)
- odrazivost

$$V_e = \frac{n_e - 1}{n_{F'} - n_{C'}}$$

Optické vlastnosti materiálů brýlových čoček

důležité parametry:

- index lomu
- hustota
- **Abbeovo číslo**
- UV mezní bod

$$v_e = \frac{n_e - 1}{n_{F'} - n_C}$$

- curve variation factor (CVF)
- odrazivost

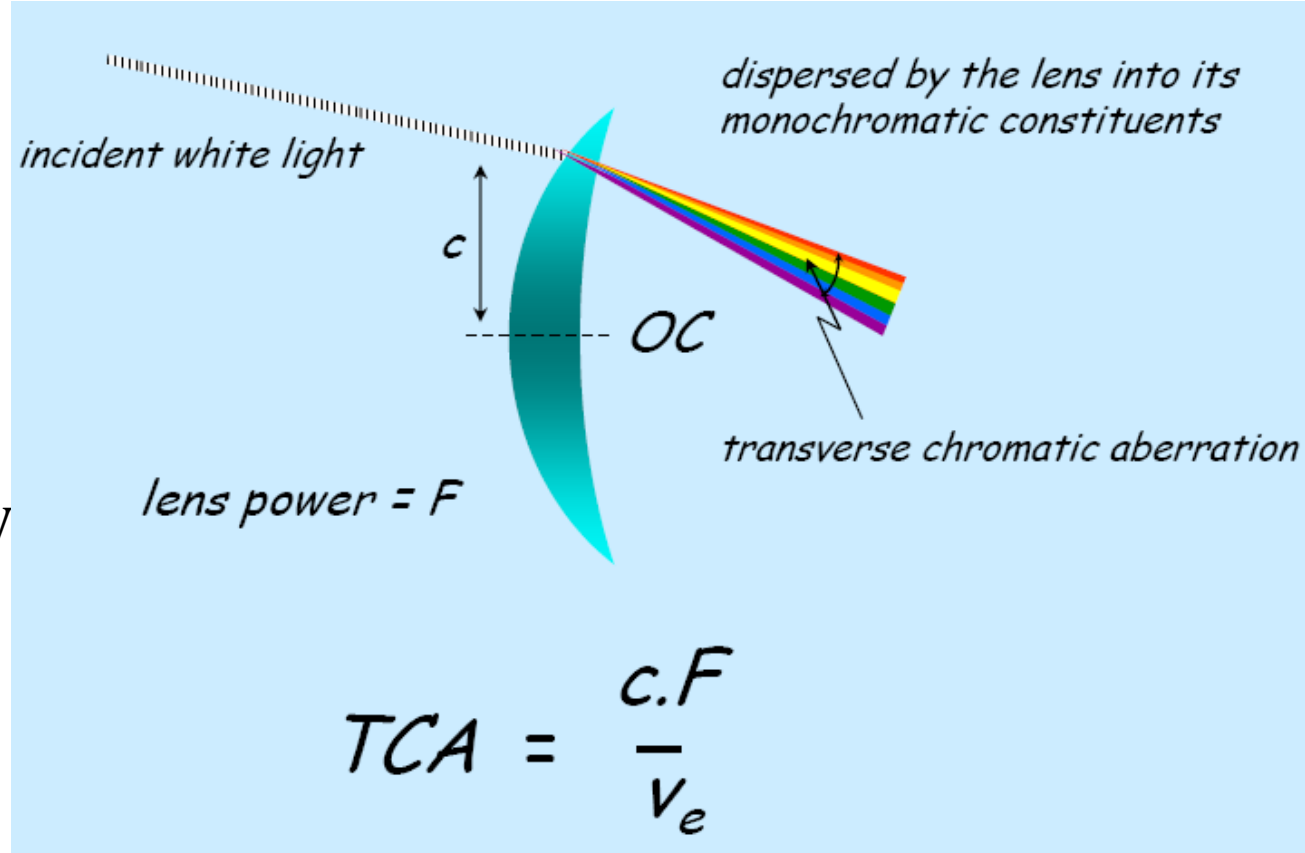
Designation	Element	Wavelength (nm)	Designation	Element	Wavelength (nm)
y	O ₂	898.765	c	Fe	495.761
Z	O ₂	822.696	F	H β	486.134
A	O ₂	759.370	d	Fe	466.814
B	O ₂	686.719	e	Fe	438.355
C	H α	656.281	G'	H γ	434.047
a	O ₂	627.661	G	Fe	430.790
D ₁	Na	589.592	G	Ca	430.774
D ₂	Na	588.995	h	H δ	410.175
D₃ or d	He	587.5618	H	Ca ⁺	396.847
e	Hg	546.073	K	Ca ⁺	393.368
E ₂	Fe	527.039	L	Fe	382.044
b ₁	Mg	518.362	N	Fe	358.121
b ₂	Mg	517.270	P	Ti ⁺	336.112
b ₃	Fe	516.891	T	Fe	302.108
b ₄	Fe	516.891	t	Ni	299.444
b ₄	Mg	516.733			

Optické vlastnosti materiálů brýlových čoček

důležité parametry:

- index lomu
- hustota
- **Abbeovo číslo**
- UV mezní bod
- curve variation factor (CV)
- odrazivost

$$V_e = \frac{n_e - 1}{n_{F'} - n_{C'}}$$

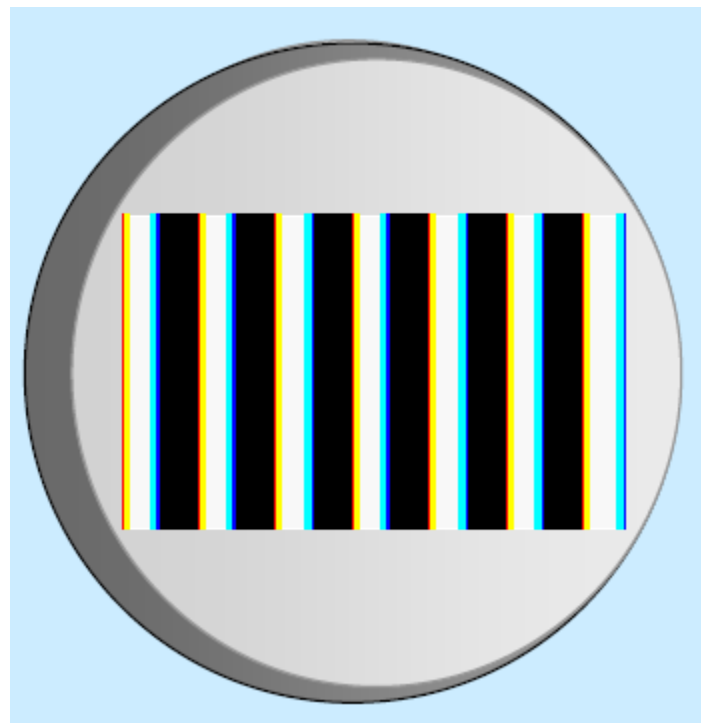
Optické vlastnosti materiálů brýlových čoček

důležité parametry:

- index lomu
- hustota
- **Abbeovo číslo**
- UV mezní bod

$$V_e = \frac{n_e - 1}{n_F' - n_C'}$$

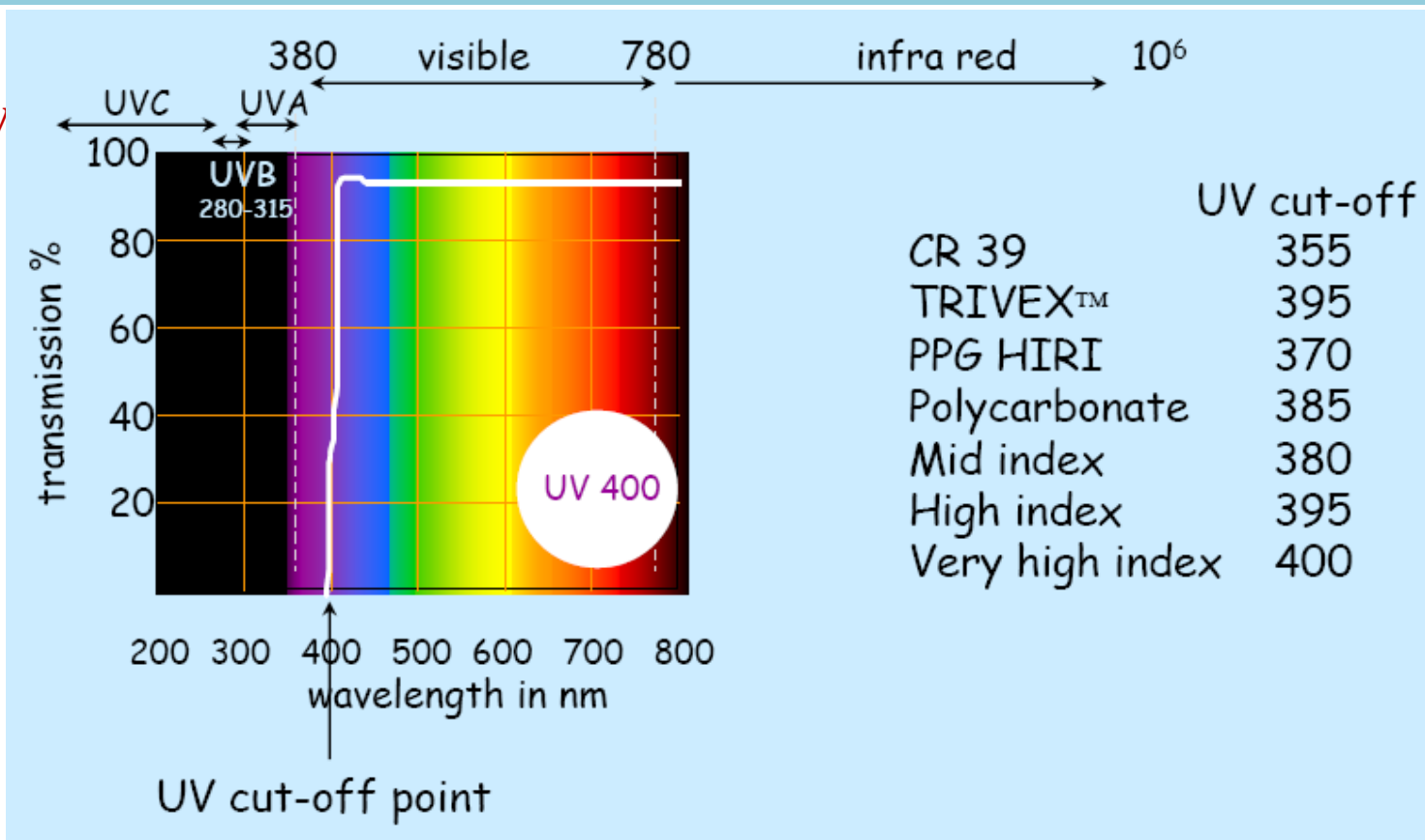
- curve variation factor (CVF)
- odrazivost

Optické vlastnosti materiálů brýlových čoček

důležité parametry

- index lomu
- hustota
- Abbeovo číslo
- **UV mezní bod**
- CVF
- odrazivost

Optické vlastnosti materiálů brýlových čoček

důležité parametry:

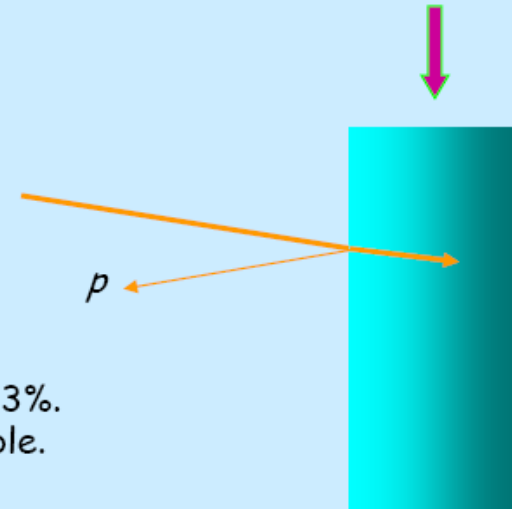
- index lomu
- hustota
- Abbeovo číslo
- UV mezní bod
- CVF
- **odrazivost**
(kolmý dopad)

Glass type	index	CVF	Abbe No	density	reflectance	T%
crown	1.525	1.0	59	2.5	4.3%	91.6
mid-index	1.604	0.87	42	2.6	5.4%	89.5
high index	1.705	0.75	42	3.2	6.8%	86.9
very high index	1.807	0.65	35	3.7	8.3%	84.2
very high index	1.892	0.59	31	4.0	9.5%	81.9

Fresnel's fraction.

$$p = \left[\frac{n - 1}{n + 1} \right]^2 \times 100\%$$

For $n = 1.525$, the fraction turns out to be 4.3%.
Values for other indices are given in the table.

Optické vlastnosti materiálů brýlových čoček

důležité parametry:

- index lomu
- hustota
- Abbeovo číslo
- UV mezní bod

$$CVF = \frac{(n_{\text{base}} - 1)}{(n_{\text{mat}} - 1)}$$

n_{base} is the refractive index of the base material

n_{mat} is the refractive index of the material being compared

- **curve variation factor (CVF)**

- odrazivost

vystihuje odchylku objemu a tloušťky ve srovnání s korunovým sklem, např.

1,0 ... plný objem

0,75 ... o 25 % menší objem